

Смъртоносен газ упойва русенци, не се знае кой изхвърля хлороформа

Николай КАЛАМОВ

От три месеца неизвестен източник обгазява Русе с хлороформ, съобщил ръководителят на частната еколаборатория в града „Анализ А+“ Елена Станчева. При взетите 96 проби някои от концентрациите на нервнотоксичното химическо съединение са надвишавали многократно допустимите концентрации при норма единична. Особено критично било положението на 25 август, когато газхроматографът показал 20 мг на куб. м. Пробите на РИОС били взети от пункт „Дом на културата“ при северозападен вятър. Сред отровния букет от хлороорганични съединения и ароматни въглеводороди през този период

анализът открил и силно токсичните вещества ксилол и толуол

Засеченият хлороформ се разпада на хлороводород и фосген, който е бойно отровно вещество, категорични са експерти химичи.

Необходими са спешни мерки на държавно равнище, защото хлороформът е особено опасен за човешкото здраве, алармираха лекари.

Той отдавна не се използва като упойка при операции, защото променя състава на кръвта и уврежда сърцето и бъбре-

ците.

Пациенти на Обединената районна болница и живеещите до механотехникума и в квартал „Ялта“ непрекъснато се оплакват от замаяност и главоболие, уточниха потърпевши.

Най-рано след година може да стане ясно кой пак поднови необявената химическа война с русенци. Едва през септември 1996 г. съгласно сключения договор с „Анализ А+“ Министерството на околната среда ще се произнесе по предоставения от еколабораторията окончателен доклад за обобщените данни и анализи. Изпратеният тримесечен отчет е недостатъчен, защото понякога хлороформът изчезва, а най-високите и най-ниските му стойности в замерванията се изхвърлят като случайни, твърди Елена Станчева. Движението и периодичната повторяемост на хлороформа трябва да се следят през всички сезони на годината. Доц. Нено Сираков от СУ „Климент Охридски“ вече се е ангажирал да направи математически модел по предоставените данни, за да се определят посоката и източникът на замърсяване. В момента се изготвя работна карта на района Русе - Гюргево.

Предприятието, което изхвърля в атмосферата хлороформ, е възможно да се открие само ако се направи нова инвентаризация на промишлените обекти от двата бряга на Дунава.

В Русе и на статуите вече слагат противогازی.

Снимка Виктор Гилтяй
Нужни са и нова методика за измерване на концентрация и норми за пределно до- (ПДК) на хлороформ, тъй

като според БДС те липсват. Засага изследванията се правят на базата на допустимите норми за страната.

Последната проверка през 1989 г. документирала, че седем български предприятия изпускат толуол и ксилол, а 12 румънски завода - общи ароматни въглеводороди. Никой обаче не признал, че във въздуха се отделя и хлороформ. Вероятно определени производства вече не функционират, а може да са открити нови или да има преустроени. Според експерти или някой произвежда това вещество, или химическият продукт се изпуска междинно при производството на силно токсични хлороорганични разтворители. След оповестяването на тревожните данни Общинската служба за ГЗ в Русе се ангажира до 10 дни да направи спешни консултации при какви производства може да се отделя газът убиец. Експертът Христина Момчилова е категорична, че сред постоянно инспектираните предприятия в региона

нито едно не произвежда и не отделя хлороформ

В официално становище пресцентърът на Министерството на околната среда (МОС) отрече да има данни, че русенци ги тровят газ убиец, сега те дишали много по-чист въз-

дух. Обявената от медиите тревога беше наречена „провокации, инсинуации и произволни тълкувания“. Екоминистерството щяло да информира за обобщените данни от изследванията на „Анализ А+“. Друга станция не била регистрирала подобно вещество.

Известно е, че в района Русе - Гюргево само производството на химкомбината „Верахим“ отвъд Дунава отделя хлороорганични съединения. Съседите вече неколккратно заявиха, че площадката за епихлорхидрин не работи поради ремонт. В завода били вложени милиони инвестиции за пречиствателни инсталации. Холандските експерти от фирма „ДНУ“, спечелили конкурса на ЕС за мониторинг по Долен Дунав, обаче не бяха допуснати това лято във „Верахим“. В доклада им на семинара в Букурещ в края на септември не бяха представени никакви данни за евентуално обгазяване отвъд Дунава.

Засага не е ясно каква аналитична станция за измерва въздуха отвъд Дунава. Не са сравнявани никакви данни от българска и румънска страна. Ако съседите откажат да сътрудничат на европейските наблюдатели, възможно е холандската фирма да препоръча на централата в Брюксел проби и анализи да извършва само русенската „Анализ А+“.